De Molenvriend

nr. 100

Molenvrienden Land van Cuijk

VERENIGING MOLENVRIENDEN LAND VAN CUIJK

Molenvereniging in het Land van Cuijk en omstreken
www.molenvrienden.nl

BESTUUR

VOORZITTER	Harm van Es	Floralaan 50
	Tel. 0485-578613	5831 TA BOXMEER
SECRETARIS	Walter Cornelissen	Park 8
	Tel. 06-25525737	5446 PH WANROIJ
	E-mail: secretaris@molenvrienden.nl	
PENNINGMEESTER	Jan van Riet	Pelgang 1
	Tel. 0485-383551	5841 BJ OPLOO
BESTUURSLEDEN	Peter Pouwels	Vijverweg 6
	Tel. 024-3974266	6562 ZL GROESBEEK
	Mari Goossens	D. Boutsstraat 25
	Tel. 0485-573815	5831 VN BOXMEER

IBAN: NL03RABO0168981858 *onder vermelding adres penningmeester*

MOLENARCHIEF LAND VAN CUIJK *Het regionale molenarchief is ondergebracht in molen "De Vooruitgang" te Oeffelt. Inlichtingen bij John Houben.*

Het werk van de vereniging Molenvrienden Land van Cuijk wordt mede mogelijk gemaakt door:
Beijk Molenbouw bv, Afferden (L)
Bol Adviseurs, Boxmeer
drukkervanderegio.nl, Boxmeer
J. van Haren Diervoeders b.v. Gassel
Van Haren Installaties bv, Cuijk
Havens Diervoeders, Maashees
Forfarmers, Lochem
Molensteenmakerij Hans Titulaer, Plasmolen
Elektro Technisch Buro Nabuurs bv, Boxmeer
Nabuurs Transport bv, Haps

Colofon

DE MOLENVRIEND 100, jaargang 34, nummer 1, februari 2018
Lijfblad van de vereniging Molenvrienden Land van Cuijk, opgericht 18 januari 1985.
De Molenvriend wordt gratis toegezonden aan de leden van de vereniging. De contributie hiervoor is minimaal € 15,--. Aanmelden als lid kan bij de secretaris of via de website www.molenvrienden.nl. De Molenvriend is een advertentiemedium. Prijs losse nummers € 1,50.
ISSN 1384 8526

REDACTIE *Mari Goossens* *Aart Mul*
Frans Rademakers *Marko Sturm*
Paul Verheijen
REDACTIEADRES *D. Boutsstraat 25* *5831 VN BOXMEER*
e-mail: mjfagoossens@ziggo.nl
De Erica 2 *5831 RX BOXMEER*
e-mail: j.m.sturm@alumnus.utwente.nl
VERDER WERKTE(N) MEE *John Houben, Peter Pouwels*
André van der Vleuten, Frans Wildenborg
ILLUSTRATIES *Mari Goossens, John Houben, Jan van Riet*
Frans Wildenborg

VOORPAGINA *De watermolen te Oploo*

In dit nummer

pagina 2 **Colofon**
pagina 3 **In dit nummer**
Van de redactie
pagina 4 **Mededelingen van het bestuur**
pagina 5 **Redactie De Molenvriend**
wie droegen er bij aan de 100 Molenvrienden?
door: Marko Sturm
pagina 8 **Foxton de Windmill**
door: John Houben
pagina 10 **D'n Olliemeulle**
korte geschiedenis van de watermolen te Oploo
door: Mari Goossens
pagina 11 **Molenstichting Noord-Brabant**
door: André van der Vleuten
pagina 12 **Franse stenen**
verslag van de lezing door Jan Scheirs
door: Aart Mul
pagina 14 **Verbeterde maalmethode**
door: Peter Pouwels
pagina 16 **Aan de licht**
een molenaar stelt zich voor...
door: Aart Mul
pagina 17 **De Zeldenrust te Overasselt**
door: Frans Wildenborg
pagina 18 **Molens in de regio**
door: Mari Goossens en Marko Sturm
pagina 22 **Molenbezoek in de regio**

Van de redactie

Met grote vreugde presenteert de redactie dit 100e nummer van De Molenvriend. Bij ons vorige jubileumnummer (nr. 50) kozen we er voor om alle molens in de regio aan bod te laten komen. Bij het huidige jubileumnummer hebben we er voor gekozen om een reguliere Molenvriend te maken, maar wel een apart handzaam boekje te laten verschijnen met, waar nodig, bijgewerkte informatie over alle molens in de regio, zo mogelijk voorzien van recente foto's. Van dit boekje zijn extra exemplaren gemaakt, die verkrijgbaar zijn bij het bestuur of op de meeste molens in de regio.
Bij een jubileumnummer past een terugblik op de geschiedenis van dit blad, waarbij er gekozen is om (vrijwel) alle redactieleden uit het verleden kort in het zonnetje te zetten. Bij het maken van dit overzicht viel mij op dat, voor zover bekend, slechts één oud-redactielid door overlijden niet meer in ons midden is. Zou dit zijn omdat de gemiddelde leeftijd in de molenwereld vroeger jonger was, of omdat de redactie altijd vooral uit vitale leden bestaan heeft? Hoe dan ook, het geeft hoop dat we ons verenigingsblad nog lang voort kunnen zetten.

We kunnen niet voorspellen wat de toekomst brengt, maar de redactie gaat vol goede moed verder. Kopij blijft dus zoals gebruikelijk welkom.

namens de redactie
Marko Sturm

Mededelingen van het bestuur

Voor u ligt de honderdste Molenvriend.
Langs deze weg wil ik de redactie hiermee feliciteren. Als bestuur vinden wij dat de Molenvriend een van de dragende pijlers onder onze vereniging is, daarmee hebben we de redactie eigenlijk de opdracht gegeven om van elke uitgave wat moois te maken. Hierin zijn ze wat mij betreft zeker geslaagd.
Voor deze uitgave is aan een aantal mensen uit de molenwereld gevraagd om een bijdrage te leveren. Dit geeft vast weer een andere kijk op de voor ons zo vertrouwde Molenvriend

Harm van Es
voorzitter

Het Gildebestuur van Brabant
De samenwerking tussen het Gilde van Vrijwillige Molenaars en de Molenvrienden Land van Cuijk bestaat al vele jaren en is goed en constructief.
Het begon allemaal toen Nick Wortman les gaf in Cuijk. Een van de eerste instructeurs in Brabant. Vanuit Cuijk werd ook de Molenvrienden Land van Cuijk opgericht. Gildeleden van het eerste uur waren betrokken bij de oprichting van de Molenvrienden. Al snel volgde er een gestencild blad. De redactie bestond wederom uit actieve molenaars en Gildeleden. In die tijd was Don Werts heel actief voor de Molenvrienden Land van Cuijk. Het is ongeveer 25 jaar geleden dat ik Don leerde kennen. Jonge molenaars die heel fanatiek waren en een goed contact onderhielden. In die tijd was er nog geen internet, of andere media om molenkennis te delen. Het enthousiasme van Don zorgde ervoor dat ik lid werd van de club. Een prachtig blad, altijd goed verzorgd en vol informatie. Al jaren ben ik trouw lid en via het blad lees ik wat er aan de oostkant van onze grote provincie gebeurt op molengebied. Het Gildebestuur van Brabant blijft mede op deze manier goed op de hoogte van de ontwikkelingen.
Ik hoop van ganser harte dat dit mooie blad blijft bestaan en zo het actieve molenleven in het Land van Cuijk zal blijven verslaan. Van harte gefeliciteerd met dit bijzondere 100e nummer.

Bart Hoofs
Molen “De Doornboom” Hilvarenbeek

Beijk BV
Namens Beijk BV willen wij “De Molenvriend” en alle mensen die zich daarvoor inzetten, van harte feliciteren met deze 100ste uitgave. Al vanaf de beginjaren heeft Beijk BV dit blad met veel plezier gesteund. Het is (bijna) altijd leuk om de verschillende berichtgevingen over restauraties en onderhoudsklussen waar wij bij betrokken zijn terug te lezen. Na al die jaren zijn er gelukkig nog veel mensen die zich aangetrokken voelen tot molens en zich daarom inzetten als vrijwilliger. Zonder deze vrijwilligers zou de toekomst van molens, en daarmee ook de toekomst voor ons als molenmaker, er somber uitzien. Wij hopen dat er de komende jaren nog veel goed gevulde Molenvrienden mogen volgen, ga zo door!

Max Beijk

Rabobank Clubkas

Ook dit jaar kunnen we weer als vereniging meedoen aan de Rabobank Clubkas Campagne. Dat bracht vorig jaar € 255,42 op.
Alleen klanten van de bank in het Land van Cuijk & Maasduinen, die tevens lid zijn, mogen stemmen. Dit speelt in september. Voor meer info: www.rabobank.nl/lvcm.

Bij overname van artikelen en/of foto’s, auteur en eventuele bron(nen) vermelden. Tevens hiervan melding maken bij de uitgeefster of redactie van dit blad.

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen niet, danwel ingekort te plaatsen en stelt zich niet aansprakelijk voor eventueel gemaakte fouten of anderszins ontstane ongemakken.

Redactie De Molenvriend

In dit 100ste nummer van “De Molenvriend” wil de redactie graag even stilstaan bij de historie van dit blad en de redactieleden die in de loop der jaren veel werk hebben gestoken in het uitbrengen van steeds weer een nieuw nummer.

In de eerste jaren van het bestaan van onze vereniging werd de redactie gevormd door Johan Reijnders, Jan Selten, Ben Verheijen, Robbert Verkerk en Stefan Willems. In de jaren ’80 had de redactie nog niet de beschikking over computers en mogelijkheden om foto’s te reproduceren. De Molenvriend werd daarom gemaakt met een schrijfmachine en de illustraties werden verzorgd door Robbert Verkerk en later Don Werts. Eerstgenoemde had hiervoor ruim de tijd omdat hij naar verluidt in militaire dienst genoeg tijd over had om te tekenen. De rubriek “Molens in de regio” stamt al uit deze begintijd van de Molenvriend, net als aandacht voor de molenbiotoop en uitgebreide aandacht voor beschrijving van molens in de regio en restauratieprojecten.

Vanaf nummer 10 maakte Don Werts uit Haps, begonnen als leerling-molenaar bij Robbert Verkerk op de Luctor et Emergo, deel uit van de vaste samenstelling van de redactie en namen Stefan, Johan en Ben gaandeweg afscheid van de redactie. Ook deze nummers werden nog samengesteld met de schrijfmachine en het tekenpotlood, maar Don Werts heeft er toe bijgedragen dat geleidelijk werd overgeschakeld op een tekstverwerker en gekopieerde foto’s en later op een professioneel opmaakprogramma en ingescande foto’s op de computer.

Vanaf nummer 17 maakte Frits Harteman deel uit van de redactie. Hij heeft zich onder andere jarenlang ingezet voor de rubriek Molenpoëzie, teksten en foto’s gemaakt over- en van molens in de regio en zich beziggehouden met de vermenigvuldiging en verspreiding van het verenigingsblad. In totaal heeft hij bijgedragen aan de totstandkoming van bijna 60 Molenvrienden. In deze periode droegen ook leerling-molenaars Marijn Geurts en Valerie Aben hun steentje bij aan de redactie, net als Jan van Riet, molenaar in Oploo. Van nummer 28 tot en met 57 (met een kleine onderbreking) kwam ook Ben Verheijen weer het team van de redactie versterken.

Vanaf nummer 40 nam Marko Sturm de taken van Don Werts over, om tot op heden te zorgen voor de opmaak en verwerking van het beeldmateriaal, wat in snel tempo evolueerde van gescande foto’s tot foto’s van digitale camera’s. Ook schreef hij veel bijdragen voor de rubrieken “Een molen in het Land van Cuijk”, “Een molen in Noord-Limburg” en “Een molen boven de Maas”. Daarnaast nam de redactie het initiatief om bij alle molens in de regio de molenbiotoop vast te leggen. Vanaf nummer 45 werd de redactie versterkt door Peter Simons en Harry Daverveld, die hun rol speelden bij de vermenigvuldiging en verspreiding

lees verder op de volgende pagina →

Robbert Verkerk had al in zijn jonge jaren interesse in molens en begon in de jaren ’80 als leerling-molenaar op de Mariamolen in Haps, waar Piet Peters graan maalde. Later werd hij vrijwillig molenaar op de Luctor et Emergo, waar hij lange tijd gedraaid heeft. Naast zijn werk voor de redactie heeft hij ook in het bestuur van de vereniging Molenvrienden Land van Cuijk gezeten en was hij actief voor de vereniging voor molinologie TIMS. Robbert heeft op zijn vakanties zeer veel molens en molenrestanten bezocht en hier ook lezingen over gegeven.

Johan Reijnders raakte geinteresseerd in molens na zijn verhuizing naar Cuijk, waar hij vlak bij de Jan van Cuijk kwam wonen. Hij volgde de molenaarsopleiding bij Theo van Bergen op de molens in Gennep, Mill en Beugen. Johan was de eerste voorzitter van de vereniging Molenvrienden Land van Cuijk. Johan werd later actief op standerdmolen De Neije Kreiter in Volkel, buiten het werkgebied van de vereniging, tot hij dit vrijwilligerswerk op moest geven vanwege ziekte van zijn echtgenote. Sinds 2012 is Johan weer actief als molenaar op de Jan van Cuijk.

van het blad en meedachten en meeschreven aan diverse teksten. Harry moest na Molenvriend nr. 68 afhaken vanwege ziekte.

Mari Goossens en Paul Verheijen kwamen de redactie versterken vanaf nummer 58. In de tussentijd hebben ook nog Pierre Gielen en Jessica Sneek voor een relatief korte periode hun bijdrage geleverd aan het redactiewerk. Mari heeft alle jaren een aanvoerende rol gespeeld in de redactie en gezorgd dat we steeds (relatief) op tijd een nieuw nummer af konden leveren waarin alle molens in de regio aan bod kwamen met bijvoorbeeld een afbeelding op de cover. Ook leverde hij een belangrijke bijdrage aan de rubriek “Rond de molens”, waarin aandacht werd besteed aan molentechniek bij het malen en verwerken van graan, zoals zuiveringsmachines, builen en mengketels. Vanaf nummer 81 leverde Frans Rademakers zijn bijdrage aan de Molenvriend, onder andere door het corrigeren van alle aangeleverde teksten. Sinds nummer 99 is de redactie uitgebreid met Aart Mul.

tekst: Marko Sturm
archieffoto’s redactie Molenvriend

Don Werts is naast zijn redactiewerk lange tijd actief geweest als secretaris van onze vereniging en molenaar van de Mariamolen in Haps. Hij begon zijn molencarrière als leerling-molenaar in Rijkevoort bij Robbert Verkerk.

Jan Selten begon in 1979 met de opleiding tot vrijwillig molenaar en is vanaf het begin betrokken bij de vereniging Molenvrienden Land van Cuijk. Naast zijn eigen bedrijf in o.a. de rozenkwekerij werd Jan nog voor 1981 aangesteld als molenaar van de Hamse Molen te Wanroij, toen nog De Ster genaamd. Naast zijn werk voor de molen heeft Jan zich nog verdienstelijk gemaakt als lid van de vrijwillige brandweer en de stichting Wanroijs actiecomité. Naast de molen zijn historische tractoren zijn grote hobby.

Stefan Willems groeide op in Cuijk. Zijn grootvader Sjef Kessels was molenaar van de Jan van Cuijk, vandaar dat Stefan al op jonge leeftijd geïnteresseerd was in het molenaarsvak. In de beginjaren van onze vereniging heeft hij o.a. op de Heimolen te Sint-Hubert gedraaid, waarna hij samen met Johan Reijnders op De Neije Kreiter in Volkel actief werd. Sinds 2001 is hij actief als molenaar op de Jan van Cuijk, waar hij ook samen met zijn vrouw voor de molenwinkel zorgt.

Ben Verheijen groeide op in Rijkevoort en raakte daar al vroeg vertrouwd met de molen en was als kind onder de indruk van het bouwwerk waar de boeren hun graan lieten malen. Toen hij later ging werken verhuisde hij naar Cuijk, waar hij vlak bij de Jan van Cuijk kwam te wonen. Hij was één van de eerste leerlingen van Nick Wortman en nam later het beheer van de Jan van Cuijk over. Een tijdje na zijn vertrek uit Cuijk is Ben nog een aantal jaar vrijwillig molenaar op de Martinus in Beugen geweest. Een grote passie van Ben is het bespelen van de accordeon, waarop hij onder andere ook eigen muziek vertolkt.

Frits Harteman maakte kennis met de molenwereld tijdens de Molendag Land van Cuijk in 1986. Hij bezocht deze dag samen met zijn toenmalige “bijna-buurman” Hans Heijs, met wie hij jarenlang actief geweest is als vrijwillig molenaar van de Martinus in Beugen. Vanwege zijn jarenlange inzet voor deze molen ontving Frits de speld van verdienste van de gemeente Boxmeer. Frits is daarnaast lang actief geweest als bestuurslid van de vereniging Molenvrienden Land van Cuijk en de afdeling Noord-Brabant van het Gilde van Vrijwillige Molenaars. Eén van de hobby’s van Frits is het maken van molenmodellen. Dit is ooit begonnen met een waarheidsgetrouwe tuinmolen (op schaal), waarna onder andere een replica van de vroegere Boxmeerse standerdmolen aan de Waranda (naar oud bestek) en een schipmolen volgden.

Valerie Aben en **Marijn Geurts** zijn beide als leerling-molenaar actief geweest voor de redactie van ons blad. Valerie was leerling-molenaar op de Luctor et Emergo in Rijkevoort, waar hij op jonge leeftijd al onder de indruk was van de molen waar hij dagelijks op uitkeek. Marijn woonde in de buurt van de Mariamolen in Haps en begon al op jeugdige leeftijd mee te lopen als leerling-molenaar bij Don Werts.

Jan van Riet begon in 1987 met de opleiding tot vrijwillig molenaar en haalde in 1989 al zijn diploma. Na zijn verhuizing naar Oploo werd hij daar molenaar, samen met Piet Geenen, die daar toen al actief was. Jan heeft ook de cursus van het Ambachtelijk Korenmolenaarsgilde gevolgd en brengt deze kennis in de praktijk. Op de Korenbloem in Oploo wordt meel gemalen en verkocht. Daarnaast is Jan één van de initiatiefnemers van het project "Graancirkel", waarbij spelt in Oploo geteeld en verwerkt wordt. Als waardering voor al dit werk heeft Jan in 2015 een koninklijke onderscheiding ontvangen.

Marko Sturm begon in 1994 met de opleiding tot vrijwillig molenaar op de Martinus in Beugen, bij Frits Harteman. Ook al woont hij al lange tijd niet meer in Boxmeer, als hij zaterdag bij zijn ouders op bezoek is, laat hij zo mogelijk nog altijd de molen draaien. Daarnaast is hij ook vrijwilliger geweest op de Britzer Mühle in Berlijn en de Rijn en Weert te Werkhoven. Marko woont nu in Hengelo (O) en versterkt daar in de buurt het molenaarsteam van de Korenbloem in Haaksbergen. In Boxmeer en Zenderen begeleidt Marko als organist regelmatig de samenzang. Daarnaast zingt hij in Hengelo bij het koor Voices to Heaven, dat af en toe te zien is bij uitzendingen van de eucharistieviering op NPO 2.

Peter Simons is in onze regio één van de vrijwillig molenaars van de eerste lichting. Met zijn opleiding als timmerman leverde hij een belangrijke bijdrage aan het draaiend houden van de opleidingsmolens en later de molen van Linden/Katwijk, waar hij altijd nog actief is als molenaar.

Harry Daverveld begon in 1995 met de opleiding tot vrijwillig molenaar en werd later molenaar van de Heimolen in Sint-Hubert, de plaats waar hij geboren en getogen was. Daarnaast begon Harry al op jonge leeftijd met muziek maken. Hij was lid van de harmonie van Sint-Hubert en gaf leiding aan het dweilorkest "De Heigalmers" uit Wilbertoord. Vanuit die combinatie van hobby's was hij ook initiatiefnemer van het evenement "muziek bij de molen", georganiseerd bij de Heimolen. In 2014 is Harry op 78-jarige leeftijd overleden.

Mari Goossens begon eveneens in 1995 met de molenaarsopleiding. Na voltooiing van de opleiding was hij actief op diverse molens, om later op de Luctor et Emergo in Rijkevoort zijn vaste stek te vinden. Hij is vele jaren voorzitter van de vereniging Molenvrienden Land van Cuijk geweest en na het neerleggen van het voorzitterschap ook nog regulier bestuurslid geweest. Naast zijn molenaarshobby houdt Mari ook van muziek, zo is hij lang actief geweest bij het herenkoor Boxmeers Vocaal Ensemble.

Pierre Gielen was leerling-molenaar in onze regio. Daarnaast heeft hij onder andere een nieuwe website voor onze vereniging ontwikkeld en maakt hij mooie panoramafoto's van molens en hun omgeving.

Paul Verheijen raakte al vroeg in aanraking met molens toen hij werd rondgeleid door zijn oom Ben Verheijen. Toch duurde het nog een tijdje voordat hij serieus aan de slag ging als leerling-molenaar. Sinds 2006 is hij als geslaagd molenaar actief op de Luctor et Emergo. Daarnaast is hij onder andere actief voor de heemkundevereniging Rieckevorts Heem.

Jessica Sneek was leerling-molenaarster in onze regio. Ze voelde zich aangetrokken tot deze inspirerende bouwwerken en heeft onder andere ook gedichten over molens geschreven, die in "De Molenvriend" verschenen zijn.

Onze nieuwste redactielid Aart Mul stelt zich elders in dit blad aan u voor.

Frans Rademakers houdt van veel "oude dingen", zoals bijvoorbeeld deux chevauxs en… molens. Tijdens zijn molenaarsopleiding liep hij stage bij Harry Kaak op de Gerardamolen in Heijen, waar hij na het behalen van zijn diploma ook actief is gebleven.

Tot slot wil ik niet onvermeld laten dat wij als redactie nooit zo veel Molenvrienden hadden kunnen vullen zonder bijdragen van molenaars en molenbelangstellenden binnen en buiten onze regio. Een bijzondere vermelding wil ik maken van molenaar **Peter Pouwels**. Peter begon in 2002 met zijn opleiding voor vrijwillig watermolenaar en heeft later zowel de opleidingen voor watermolenaar en windmolenaar voltooid. Hij is actief op de Bovenste Plasmolen. Naast zijn hobby als molenaar is hij ook actief voor de IVN. Vanuit zijn interesse voor geschiedenis en genealogie heeft hij diverse artikelen over de geschiedenis van molens in dit blad geschreven.

Foxton de windmill

We hebben een 6-weekse rondtocht gemaakt over het Noorder- en Zuidereiland van Nieuw-Zeeland.
Op weg naar het zuiden hebben we een bezoek gebracht aan de enige Hollandse molen in Nieuw-Zeeland. Deze is gebouwd op het Noordereiland in de kustplaats Foxton.
Foxton ligt aan de hoofdweg van Auckland naar de hoofdstad Wellington. Daar wordt de oversteek gemaakt met de ferry naar het Zuidereiland. Door deze gunstige ligging heeft de molen veel aanloop van toeristen op weg naar het zuiden. Het is ook een ontmoetingscentrum voor Nederlandse emigranten die daar in de buurt wonen.

De molen is gebouwd op initiatief van de Nederlandse emigranten Jan Langen en Cor Slobbe, die in de jaren '50 naar Nieuw-Zeeland zijn geëmigreerd.
De molen is een kopie van een Hollandse stellingmolen, met een ten Have wieksysteem en fokwieken. Gemalen wordt met 2 koppels molenstenen van Hans Titulaer. In 2003 is de molen officieel geopend met een groot feest.

De molen is dagelijks geopend voor rondleidingen. Onder in de molen is een winkel, waar men volkorenmeel kan kopen. Verder verkoopt men ook typisch Hollandse producten als hagelslag, stroop, gevulde koeken, speculaas en drop, soepen van Honig en koeken van Verkade.
Marie-José kwam in gesprek met een paar klanten en heeft de betekenis van speculaas, pepernoten en chocolade letters uitgelegd, want het was Sinterklaastijd. Er lagen ook al kerststollen. Ze heeft uitgelegd (als bakkersdochter), dat dit een gebak is dat oorspronkelijk uit Duitsland komt en in Nederland veel gegeten wordt met Kerstmis.

Intussen had ik op de stelling een gesprek met de zoon van Jan Langen, die ook vrijwilliger is. Hij had niet veel tijd want er kwam een groep bezoekers voor een rondleiding.

De molen heeft op dit moment problemen met houtrot in de ten Have vleugels en kan niet volop draaien (zie foto). Daardoor kan men ook niet malen.
Dit probleem wordt in januari aangepakt, hoopte hij,

en hij wil dan weer volop gaan malen voor thuisbakkers. In Nieuw-Zeeland wordt veel thuisgebakken omdat er bijna alleen fabrieksbrood te koop is. Ook wil hij eigengebakken producten met meel van de molen gaan verkopen in het restaurant “Dutch oven”, dat bij de molen ligt.

Vanwege de schade aan de ten Have vleugels laat men het gevlucht af en toe voorzichtig draaien als er niet te veel wind staat.

Ik vroeg hem of er ook een molenaar bij de molen was betrokken. Daarop zei hij dat er geen echte molenaar bij de vrijwilligers van de molen was. Ze hadden in de afgelopen tijd de molenstenen gebild. De molen en winkel worden beheerd door vrijwilligers.

We hebben toen afscheid genomen van John Langen en zijn een kopje koffie met gebak gaan nuttigen in het restaurantje “Dutch oven”. Dit ligt naast de molen en is onderdeel van de beheerstichting.
Men is bezig het totaalaanzicht van het plein en molen opnieuw in te richten. Het plein wordt opnieuw bestraat, zoals op de foto te zien is. De molen is dan beter bereikbaar.

Het was een kort maar gezellig bezoek. Men doet er alles aan om de Hollandse cultuur in stand te houden in die regio. Wij hebben een geweldige vakantie gehad in Nieuw-Zeeland.

John en Marie-José Houben

Meer info is te vinden op:
https://www.facebook.com/DeMolen.Windmill.Foxton/

D’n Olliemeulle

De watermolen uit Oploo staat deze keer op het voorblad. Een korte geschiedenis.

De watermolen uit Oploo is als onderslagmolen het oudste watermolentype in Europa. Het is ook de oudste nog werkende molen in onze regio. De oudste gevonden vermelding stamt uit 1479*. Vanwege de beperkte wateraanvoer is het een wintermolen. Daarom stond er vroeger een rosmolen bij waarmee men ’s zomers kon malen. In 1795 werden de paarden van de toenmalige pachter Joannes Dielis door de Franse bezetter periodiek geconfisqueerd.
Het molenerf zag er vroeger heel anders uit.** In de huidige achterkant stond toen een achthoekig gebouwtje met daarin de kollergang en slagbank voor de oliemolen. Voor bij de waterloop stond een gebouwtje met een pelsteen erin. Er kon toen met één waterrad gemalen, gepeld en olie geslagen worden. In 1919 werd dit verbouwd tot de huidige rechthoekige vorm en bleef alleen het maalgedeelte en de naam, in de volksmond “D’n Olliemeulle”, behouden.
De familie Rutten heeft tot 1953 de molen nog geëxploiteerd. In 1967 lieten zij de molen herstellen door de firma Beijk waarna de molen in erfpacht aan de gemeente Oploo werd overgedragen. Deze lieten de opslag, het linker gedeelte, inrichten als jeugdhuis. Het rechtse deel werd verwaarloosd, maar is in 1992 grondig gerestaureerd met daarna, in 1993, het waterrad en kolk. In dat jaar is de Stichting Oploose Molens opgericht die het beheer kregen over beide molens.
Afgelopen jaar is het waterschap begonnen met de waterloop meer te laten meanderen en wordt de waterloop verbeterd (zie Molens in de regio).

Mari Goossens

* Watermolens in Brabant -P.H. v. Halder
** Molens in het Land van Cuijk- R.H. Verkerk

Alhoewel de oude naam anders doet vermoeden, is de watermolen van Oploo tegenwoordig uitsluitend nog korenmolen.

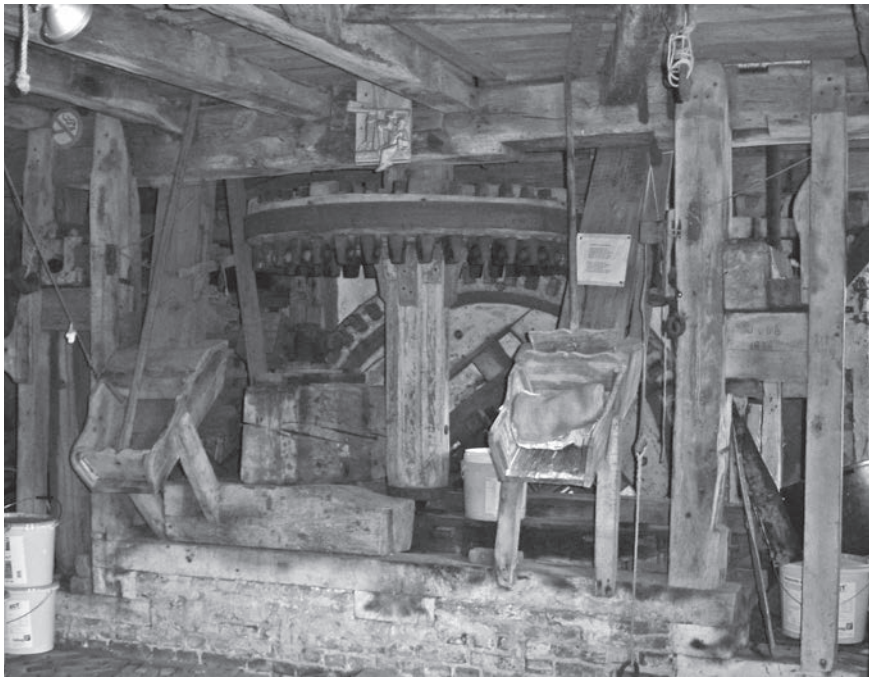

Molenstichting Noord-Brabant

Graag feliciteren wij Vereniging Molenvrienden Land van Cuijk met het uitbrengen van de 100e editie van haar blad De Molenvriend.
We maken van de gelegenheid gebruik om ons hier even te presenteren.

Molenstichting Noord-Brabant zet zich in voor de ongeveer 130 molens, die nog herkenbaar in het Brabantse land staan. Ons doel is het bevorderen van het behoud van molens en restanten van molens in Noord-Brabant.
De stichting bestaat uit bestuurders, die in staat zijn verbindingen te leggen en een schakel kunnen vormen tussen het lokale molenveld en diverse instanties.
De stichting laat zich adviseren door een aantal inhoudelijk deskundigen, die zitting hebben in de Adviesraad.

Concreet resultaat van onze inspanningen om de restauratieachterstand van de molens in Brabant op te lossen was het beschikbaar stellen door de provincie van een fors bedrag van 3,4 miljoen aan restauratie-subsidie en een molenconsulente om de eigenaren te activeren en te ondersteunen.
Marloes van de Hei heeft deze rol uitstekend opgepakt en is nog steeds (parttime) voor onze molenstichting en de molens beschikbaar.

Een nieuw groter project, dat wij op ons programma hebben staan, is de aanpak van de problematiek van de molenbiotopen. Wij willen dit aanpakken voor zowel de watermolens als de windmolens. Uiteraard kunnen we dit niet uit eigen middelen bekostigen, dus ook hiervoor zoeken wij aanvullende bijdragen.

U kunt op de hoogte blijven van onze werkzaamheden via onze website (www.molenstichtingnoord-brabant.nl). U kunt zelf ook informatie of stukjes hiervoor aanleveren.
Daarnaast brengen we twee keer per jaar een nieuwsbrief uit, waarvoor u zich via onze website kunt opgeven.
Tenslotte organiseren we jaarlijks een molenontmoetingsavond, waarin we met u spreken over de ontwikkelingen in het molenveld. We proberen deze avond steeds te combineren met een bezoek aan een molen. Ook hier bent u allen welkom.

André van der Vleuten

Franse molenstenen
Verslag lezing Jan Scheirs

Voor deze lezing op 22 november 2017 kwam een groot aantal molenaars naar De Jachthoorn in St. Hubert. Jan Scheirs bleek een zeer informatieve, rijk geïllustreerde en hoogst interessante presentatie te hebben voorbereid. Niet alleen gebaseerd op boekenwijsheid, maar gestoeld op veel eigen onderzoek ter plaatse. In dit verslag kan ik daarvan alleen enkele grote lijnen en markante zaken aanroeren.

Voor wie Jan Scheirs nog niet kent; hij is één van de molenaars van de Kerkhovense molen in Oisterwijk, actief in het AKG, en actief als onderzoeker van de historie van het molenaarsambacht en de daaruit voorgekomen maalderijen en meelfabrieken. Vooral in de regio Midden-Brabant.
Na een welkomstwoord door Harm van Es, als voorzitter van Molenvrienden Land van Cuijk e.o., gaf Jan Scheirs een korte inleiding in het onderwerp van deze avond: 'Franse Molenstenen'.
De 'Franse steen' is een molensteen die bestaat uit een bijzondere soort zandsteen, formeel 'kwartsiet' geheten, ook wel aangeduid als 'zoetwaterkwarts'. Deze steen is gevormd doordat zich in een zandsteenformatie, gedurende vele eeuwen, kiezelzuur heeft afgezet dat de aanwezige poriën vulde. Daardoor ontstond een zeer hard en slijtvast gesteente, dat bijna glasachtige eigenschappen kan krijgen.
Niet alle 'zoetwaterkwartsformaties' hebben dezelfde structuur en dichtheid. Er bestaan grof-poreuze varianten en zeer harde, fijn-poreuze. In het gebied langs de rivier de Marne, ca. 60-70 km ten oosten van Parijs komt een uitzonderlijk goede kwaliteit van dit gesteente, in grote hoeveelheden voor. Grote bekendheid kregen de plaatsjes La Ferté-sous-Jouarre en Épernon, beide gelegen aan de Marne. Al in de 15e eeuw onderkende men de bijzondere kwaliteiten hiervan voor gebruik als molensteen. Hier ontstond in enkele eeuwen een indrukwekkende industrie die 'Franse molenstenen' produceerde en ze tot ca. 1960 over de hele wereld verkocht. In de Franstalige literatuur en op Internet te vinden als 'Industrie meulière historique'.

De aanduiding 'Engelse molensteen' is ontstaan doordat deze industrie in Frankrijk een groot aantal molenstenen in Engeland verkocht. Er is zelfs een speciale maat molensteen gemaakt voor de Engelse molens, met een doorsnede van 4 Eng. Ft. = 120 cm. Er werden twee typen Franse molenstenen gemaakt, molenstenen uit één stuk, ('monolieten'), tot wel 200 cm Ø en samengestelde stenen (het merendeel) bestaande uit nauwkeurig in pasvorm gemaakte stukken steen die in een houten mal werden samengevoegd tot een molensteen, vaak op een ballast van gips of cement.

Deze samengestelde steen is de 'Franse' steen zoals wij die in Nederland kennen. Er zijn echter in Nederland maar weinig Franse stenen in bedrijf geweest, de meeste in Limburg en Zeeland, vooral in watergedreven graanmolens. Deze steen was wel populair in Vlaanderen. Later zelfs in de Verenigde Staten!
Waarom waren deze stenen zo gewild bij molenaars? "Beste kwaliteit witte tarwebloem, hoge productie, weinig slijtage, weinig billen, lange levensduur."
In vergelijking met de andere steensoorten waaruit molenstenen werden gemaakt, is kwartsiet uitzonderlijk hard maar toch goed snijdend. De steen slijt weinig, is geschikt om een hoog uitgemalen witte bloem te malen, die met andere stenen nauwelijks te produceren is. Witte tarwebloem, geproduceerd met Franse stenen werd in de Verenigde Staten ook wel aangeduid als 'French Flour'.
Daarvoor vereist deze steen wel een speciaal scherpsel, een recht pandscherpsel. Kenmerkend is dat bij samengestelde stenen voor het centrale deel van de steen (entré), een zachter type 'waterkwarts' wordt gebruikt dan voor het breekvlak en de maalbaan. Vaak ook wat anders gekleurd. (zie foto). Meestal is er en groot kropgat. De harde en slijtvaste Franse stenen pasten ook goed in de verdere industrialisering van de bloem-industrie. In de 2e helft van de 19e eeuw en het begin van de 20e eeuw ontstonden de meelfabrieken, die naast de traditionele 'vlakmalerij' die alles in één maalgang doen met stenen, ook de 'hoogmalerij', met walsenstoelen, fractioneren en meervoudig malen. Jan Scheirs toonde ons mooie plaatjes van enkele malerijen die in het vernieuwde maalproces zowel met stenen als met walsenstoelen maalden.
(H. Bruyelle in Tilburg en Verhagen in Fijnaart.)
Grootschalige meelfabrieken, 'Moulins Cylindres' met stoom, motor- en elektrische aandrijving. Hij wees ons ook op het boek van Oliver Evans (USA), 1795, *"The young mill-wright & milles guide"* waarin

deze toen al de mogelijkheden voor mechanisatie van het molenbedrijf schetste in 472 pagina's en 265 platen. Voor liefhebbers nog steeds verkrijgbaar.

Maar terug naar de Franse molenstenen, hun winning, productie en de maatschappelijke aspecten van de opkomst en ondergang van de destijds beeldbepalende regionale industrie in de Marne-vallei. De oude foto's van de winning van het gesteente, het transport daarvan naar de werkplaatsen bij de dorpen en de productie van de molenstenen, maakten goed duidelijk dat het voor de arbeiders een ongelofelijk hard bestaan moet zijn geweest. Alles met uitsluitend handkracht, handgereedschappen en een beetje buskruit. Vrijmaken van de goede kwartsietaders in een open groeve uit een massa klei en steen. In weer en wind, vaak half in het instromende water. Losmaken van de stenen van enkele honderden tot 2000 kg. Transport op burries, met handkracht, paarden en ossen naar de werkplaatsen. Tot ca. 1880 uitsluitend met zeer zware handgereedschappen modelleren van de afzonderlijke stenen, zodat die bijna naadloos konden aansluiten in het mozaïek in de houten vormen.
Afwerken van de stenen met 3-4 ijzeren banden, uitbalanceren en transporteren naar de haven.
Dat alles gedurende tenminste 6 dagen per week, met werkdagen van zonsopgang tot zonsondergang. In de hoogtijdagen, 2e helft 19e eeuw, werkten er 2000-3000 arbeiders (vanaf 12 jaar) in deze industrie, waren er ca. 200 steengroeven en werden ca. 24.000 stenen per jaar geproduceerd en verkocht. Ondanks de barre omstandigheden kwamen veel 'gastarbeiders' naar deze streek, vooral uit Italië.
De prijs in gezondheid en levensduur van de arbeiders was echter hoog. Ernstige verwondingen, verbrijzelingen, amputaties, invaliditeit, oogletsels door steensplinters, longontsteking en pleuritis. En vooral bij de arbeiders in de werkplaatse (droge steen): silicose. Vaak dodelijk nog vóór hun 50e.
De gemiddelde leeftijd bij overlijden daalde in de periode 1842 tot 1850 van 45 jaar naar 35 jaar, om daarna weer licht te stijgen tot 41 jaar in 1860. Het effect van de toen toenemende mechanisatie?
Er was inmiddels ook een grote 'toeleverende en ondersteunende' industrie ontstaan, die gereedschappen, transportmiddelen, paarden en ossen, houten mallen, ijzeren banden, gips, cement, kleding, schoeisel en andere benodigdheden voor de fabricage leverde. Ook het transport per schip.

De regie van deze enorme activiteit was inmiddels in handen van grote ondernemingen, o.a. SGM (Societé General Meulière) en later GSM (Grande Societé Meulière) die stenen onder merknaam verkochten of verhuurden en ook technische ondersteuning 'ter plaatse' leverden aan afnemers.

Met de opkomst van de nieuwe malerij-technologie in de periode tot 1940 daalde de vraag naar Franse stenen. Maar de echte klap kwam tijdens de tweede wereldoorlog. Geen afzet in de belangrijke markten buiten Frankrijk, geen of slechts minimaal transport per schip of trein mogelijk, sterke afname van het aantal beschikbare arbeiders en ook geleidelijke uitputting van de beste groeven.
In 1953 werden de laatste stenen gemaakt. In 1963 werd de laatste Franse steen (of 'Burr-stones') verkocht. En toen was het gedaan met een regionaal economisch wonder, dat meer dan 200 jaar het leven in deze streek had bepaald. Al in 1990 was bijna alles verdwenen wat er aan kon herinneren. Sommige verlaten groeven waren omgevormd tot natuurparken. O.a. 'Bois de Labarre'.

Dat ging een aantal cultuurhistorici en archeologen toch aan het hart. Er ontstonden initiatieven om wat er nog te vinden was over deze periode, te verzamelen en vast te leggen. Hun initiatieven hebben geleid tot een eerste symposium in 2002, het schrijven van een aantal publicaties (wel in het Frans), en een serieus boek met de titel: *'Les Meuliers; Meules et pierres meulières dans le Basin parisien'*; Agapain, 2002. 278 pagina's.
Van dit boek is ook een samenvatting te vinden op internet, met de titel: *'Carriers er meuliers, Memoires enfouies';* auteur: Mouette Bardoff (MSH Paris, EHESS). Inmiddels zijn via internet diverse documenten met veelzeggende foto's van toen, in en rond La Ferte-sous-Jouanne en Épernon, te vinden. Voor echt geïnteresseerden heeft Jan Scheirs een schat aan informatie hierover beschikbaar.

Aart Mul

Samengestelde Franse steen

Verbeterde maalmethode

Peter Pouwels vond dit oude artikel over introductie van nieuwe maalmethodes om een hogere opbrengst meel uit graan te halen.

Eene verbeterde methode van graanmalen
Van den uitvinder VINCENZ TILL,
door J. L. Tereneden

Zowel in het belang van het algemeen, als in dat van pelmolenaars en broodbakkers in het bijzonder, is het malen van graan een die daarop neerkomt om niets meer dan het buitenomhulsel der graankorrels — dat 3 of 4 percent van het totaal gewicht uitmaakt — zoo mogelijk zonder eenig verlies van kleefstof, af te zonderen.
Onafgebroken hield men het oog daarop gevestigd; daarom kan het ons geen verwondering baren, dat zoowel de mannen der wetenschap als die der praktijk voortdurend krachtige pogingen in het werk hebben gesteld, om dit vraagstuk een schrede nader tot de eindoplossing te brengen. Het zou ons te ver van ons doel leiden om hunne namen en daden op te sommen; toch mogen we, voor het streven ook op dit gebied, een woord van hulde niet onthouden aan onzen grooten scheikundige G. J. Mulder, aan den bekenden Liebig of aan den geleerden Franschman Pasteur.
Bij het minste nadenken is het ons meer dan duidelijk, dat deze vraag een eminente beteekenis heeft voor de volkswelvaart, omdat van hare meer of minder volledige oplossing de minkostbaarheid, zoowel als de voedingswaarde van het brood afhangt.
Wij hebben een brochure voor ons liggen, getiteld: "De oplossing van de broodquaestie. Een bijdrage tot leniging van armoede, door Vincenz Till, meelmolenaar te Bruck a/M. (Graz 1877. Druk en uitgave van Leykam, Josefsthal)."
De schrijver deelt daarin mede, dat het hem na tallooze proeven gelukt is, een methode in toepassing te brengen waardoor alle buitenschalen zonder eenige beschadiging van de kern, op den drogen weg van het graan verwijderd worden, en dit hij alsdan 92.6 % zuiver meel verkrijgt, dat wil zeggen: eene meerdere hoeveelheid van 7.6 %, terwijl de qualiteit van het brood dus ook voedzamer is.
Eenige door den heer Till ons toegezonden monsters van ongepelde en gepelde tarwe en rogge, evenals een monster van de zemelen, leveren het bewijs dat zijn bereidingswijze een zeer doelmatige is. In de meelfabriek van den heer Till zijn voortdurend vier pelmachines van zijne eigen constructie in werking, welke verbeterde werktuigen ook in den loop dezer maand voor andere fabrikanten zullen worden verkrijgbaar gesteld. De walsen en de stoel onze bekende fabrieken (de loopers, de liggers en molenijzer) hebben een bijzonderen vorm en
welke, zoowel in de fabriek van den Till, als in die, waar hij deze wijziging voor liet aanbrengen, tot groote tevredenheid van deskundigen en lastgevers werkzaam waren.

Ten blijke dat zijne cijfers juist zijn, biedt de heer Till aan, elke hoeveelheid graan, hem ter pelling gegeven, volgens de bovengenoemde hoeveelheid van 92.6 % zuiver meel en 6 % zemelen, te bewerken en af te leveren.
Voorts vestigt hij er de aandacht op, dat de oprichting van goede vakscholen en proefstations voor molenaars en bakkers zeker even nuttig zijn en ontwijfelbaar evenveel recht van bestaan hebben, als de vakscholen voor brouwers en andere beroepen.
In genoemde brochure wordt er op gewezen, dat in Oostenrijk in 55 000 pel- of meelmolens en in circa 60 000 broodbakkerijen 200 000 arbeiders werkzaam zijn, die uitsluitend voorzien in de dringendste behoefte van de maatschappij, en voor dat groot aantal mannen bestaat geen enkele vakschool, geen enkel proefstation.
De school voor molenaars te Worms wil de schrijver als zoodanig niet erkennen, omdat zij slechts een onderdeel uitmaakt van de landbouwkundige school aldaar, en dus niet met alle kracht hervormend kan optreden. Daartoe zou een op zich zelfstaande school met practische werk- en oefeningsplaatsen dringend noodzakelijk zijn.
De gevolgen van dit verzuim, zoo zegt de schrijver, zijn dan ook niet achterwege gebleven; integendeel, in al hun gestrengheid hebben zij zich doen gevoelen. Immers wanneer men van een hoeveelheid van 100 millioen hectoliters koren, tarwe en halfkoren, die Oostenrijk en Hongarije jaarlijks produceeren, het verlies van bovengenoemd cijfer slechts op *f*2 per hectoliter stelt, dan heeft men jaarlijks een verlies, een verspilling van voedingsstoffen ter waarde van 200 miljoen gulden.

Ook op dringende verbeteringen in de broodbakkerij vestigt de schrijver onze aandacht.
Het vervaardigen van roggebrood moet, zal er op economische wijze worden gewerkt, op een uitgebreide schaal geschieden. Voor het uitbreiden van derge-

lijke inrichtingen zijn natuurlijk bepaalde grenzen aangewezen, eerstens omdat de groote fabrieken te omslachtig moeten worden geëxploiteerd en vervolgens, omdat het brood bij de verzending niet alleen te lijden heeft, maar ook te hooge transportkosten vordert, omdat er 40 tot 50 percent water mede moet worden verzonden.
Voor groote steden zijn broodfabrieken met een omzet van 50 tot hoogstens 100 centers de doelmatigste, waarbij natuurlijk de kneedmachine in de plaats van handenarbeid moet worden gebezigd. Zullen voorts zulke fabrieken bloeien en rente afwerpen, dan moeten bekwame deskundigen aan het hoofd staan; zoo ook moet het bedrijfskapitaal ruimschoots voorhanden wezen. Eerst dan zijn zulke brood- en meelfabrieken in staat op den prijs en de qualiteit een gunstigen invloed uit te oefenen en een gezonde concurrentie in het leven te roepen.
Eindelijk zegt de schrijver, dat Noord-Amerika reeds sedert 50 jaren op het gebied van pellen en malen ons ver vooruit is, zoodat wij daarom verbeterde werktuigen moeten aanschaffen, om tegen den aanvoer van Amerikaansche meelsoorten op de Duitsche markten met succes te kunnen concurreeren. De molensteenen moeten uit den molen verwijderd worden, omdat zij, men mag hen billen en bevestigen zooals men wil, verknoeiers blijven, die voedzame stoffen onder de zemelen vermengen. Immers met de hedendaagsche pelmethode wint men met de allerbeste machine niet veel meer dan 70 percent meel uit het graan.
Door zijne uitvinding heeft de heer Till getoond, dat het mogelijk is, en dat wij het geheel in de hand hebben, om de verkwisting van kostbare natuurproducten te voorkomen en dat er slechts een vaste wil, een krachtige ondersteuning van de direct belanghebbenden en bekwame deskundigen noodig zijn, om door voortschrijdende verbeteringen in meer volmaakte werktuigen, de ons door de wetenschap opgelegde verplichtingen getrouw te vervullen.

De groote verbetering in het hedendaagsche pellen, zooals zij door den heer Till in nieuwe, of door hem gewijzigde fabrieken is aangebracht, is bij de proefnemingen, die kortelings geleden plaats vonden, met uitermate gunstige resultaten bekroond geworden, zoodat dan ook de werkzame en hoogstverdienstelijke Stiermarkische Gewerbeverein, evenals de heer Van der Wijngaert, president van de Duitsche vereeniging van molenaars te Berlijn, na grondige beoordeeling van het systeem, de degelijkheid, de gemakkelijke bewerking en het groote voordeel schriftelijk hebben erkend. Een gedeelte van de verklaring, door den heer Van der Wijngaert in het tijdschrift “Mühle” omtrent de methode van Till geplaatst, laten wij hier volgen:
Allereerst moet ik constateeren, dat het koren, door den heer Till in mijne tegenwoordigheid gemalen, volkomen op den drogen weg gepeld werd; ik verklaar in dit opzicht veel geleerd te hebben en erken gaarne dat het den heer Till gelukt is iets geheel nieuws op het gebied van het malen te hebben voortgebracht. De door hem geconstrueerde machine heeft in mijn bijzijn tarwe en rogge gepeld, terwijl het product volkomen met de vroeger toegezonden monsters overeenkwam; korrel voor korrel was volkomen gelijkmatig geschild, van een verbrijzelen der zetmeelkorress was geen sprake, zoodat zelfs eenige wormstekige korrels, die in het koren aanwezig waren, gepeld maar in haar geheel
te voorschijn kwamen.
Een ons toegezonden monster bevestigt deze uitspraak ten volle. Het hooge belang, dat deze zaak voor ons heeft, en met het oog op het plan om eventueel een brood- en meelfabriek binnen deze stad op te richten, noopt ons deze regels onder de aandacht van het publiek te brengen.
Dordrecht, September 1877.

Noten:
Soms worden opzettelijk zemelen onder het brood vermengd, en te groote hoeveelheid is moeilijk verteerbaar. Volgens een gemiddelde opgave laten 100 grammen kunstmatig gedroogd zuiver tarwebrood hoogstens 16 grammen zemelen achter. (Opwyrda: Vervalschte levensmiddelen.)
Brood, van goed tarwemaal gebakken, bevat soms 40 % water. Er zijn ook brooden die versch 33 %, oudbakken 27 % bevatten. Een te groot watergehalte van 5 % per dag levert in één jaar 18 dagen op, waarin men voor zijn geld water in plaats van brood heeft gekocht.

Bron: Delpher Het Nieuws van den dag, in de Kleine Courant van 26-09-1877

Aan de licht

Aart Mul

Mari Goossens heeft mij gevraagd als toekomstige redacteur van De Molenvriend me even voor te stellen. Mijn naam is Aart (Jan) Mul, geboren in Amsterdam in 1944, dus inmiddels ruim 73 jaar oud. Met mijn echtenote Toos Hoveijn woon ik in Boxmeer, al sinds 1978. Wij hebben samen 3 kinderen, 2 zonen, 1 dochter en één kleindochter, nu 5 jaar oud. Na mijn pensionering in 2009 heb ik mijn beroepsleven voortgezet met mijn eigen consultancy onderneming, BDFI, *'Business Development Feed Ingredients'*. Ook mijn echtgenote werkt na haar pensionering, in 2011, als zelfstandig psycholoog, trainer en coach, vooral in de institutionele gezondheidszorg.

Mijn 'late roeping' tot vrijwillig molenaar heb ik eigenlijk te danken aan deze kleindochter, waarmee ik in de zomer van 2016 veel op stap ben geweest, in Brabant en Gelderland. Samen hebben we toen ongeveer iedere windmolen waar we langs kwamen, van beneden tot boven bekeken als die open was, van Garderen tot Heijen. En daarna thuis op YouTube nog eens samen filmpjes gekeken om de molentechniek beter te begrijpen. Die techniek bleek veel boeiender en veelzijdiger dan ik me ooit gerealiseerd had. En toen Harry Kaak en John Houben mij voorstelden om dan maar molenaar te worden, was de keuze niet zo moeilijk meer. Na 8 jaar als vrijwilliger in een historisch stoomgemaal (Appeltern), heb ik nog wel overwogen om verder te gaan als vrijwilliger bij de 'Veluwse Stoomtrein Maatschappij' in Beekbergen. Maar de mogelijkheid om als vrijwillig molenaar een bijdrage te leveren aan behoud van het regionale (wind)molen-erfgoed in het Land van Cuijk e.o. heeft de doorslag gegeven bij mijn keuze.

Al was het eigenlijke molenaars vak voor mij nieuw, helemaal vreemd was het niet na vele jaren werkzaam geweest te zijn als onderzoeker/productontwikkelaar ten behoeve van de agrarische sector, in het bijzonder van diervoeder-additieven, diervoeders, wei-producten en diergeneesmiddelen.
Tijdens mijn studie aan de (toenmalige) Rijks Hogere School voor Tropische Landbouw te Deventer heb ik ruimschoots kennis gemaakt met de praktijk van het grootschalige akkerbouwbedrijf, inclusief alle techniek die daarbij aan de orde is. Als officier bij het Garderegiment Grenadiers te Arnhem, heb ik geleerd om onder allerlei omstandigheden mensen gemotiveerd, en materieel inzetbaar te houden. Mijn opleiding aan de (toenmalige) Landbouw Hogeschool te Wageningen (Voedingsfysiologie, levensmiddelenchemie- en microbiologie) was een goede basis om daarna in diverse bedrijven in de agro-voedingsindustrie en diergeneesmiddelenindustrie aan diverse boeiende projecten te werken. Ook was ik 5 jaar actief in o.a. Den Haag, Wageningen en Brussel, als coördinator van enkele sectoren van het Nederlands Landbouwkundig Onderzoek (NRLO) , waaronder de agro-producten verwerkende industrie.

Nu ruim een jaar als molenaar in opleiding, ben ik erg blij dat ik hiervoor gekozen heb. Ik ben steeds weer onder de indruk van de collegialiteit, de hartelijke gastvrijheid en de saamhorigheid die ik onmoet in de wereld van de molenaars, in en buiten het Land van Cuijk. Naast mijn reguliere opleiding op 'De Vooruitgang' in Oeffelt, bij John, Theo en Sonja, mag ik regelmatig als gast meedraaien op de molens van Beugen, Rijkevoort, Gassel, Heijen en zelfs op de watermolen van Plasmolen. Daarvoor ben ik Harm en Pieter, Mari, Jos en Jan, Peter en Jan, Harry en Frans, Peter, Karel en Theo, (en ook Emma) erg dankbaar. Het is altijd leuk en leerzaam. Ik hoop in het komend jaar op te gaan voor mijn examen. En dan ???

Aart Mul

Zeldenrust te Overasselt

De Zeldenrust is een van de 46 standerdmolens in Nederland.

Voordat de molen in Overasselt opgebouwd werd, dat was in 1890, had de Zeldenrust al meer dan 150 jaar als korenmolen gedraaid in het Brabantse Raamsdonksveer. De molen is in Geertruidenberg, vlakbij Raamsdonksveer, in 1736 gebouwd. Tijdens de zware storm in 1972 werd de Zeldenrust volledig omver geblazen. De molen stond toen nog in het dorp, aan de Hoogstraat in Overasselt.
Nadat de storm de molen verwoest had, heeft het een aantal jaren geduurd voordat de molen herbouwd werd. De kosten en het vinden van een geschikte plaats maakten dat pas in 1981 op de huidige plaats de molen feestelijk in gebruik genomen kon worden. Bij de herbouw is de molen volledig in authentieke staat hersteld. Dit betekent dat met de molen ook graan tot meel gemalen kan worden.

Na jarenlang hoofdmolenaar te zijn geweest van de Zeldenrust heeft Ron van Stiphout per 1 januari 2018 afscheid genomen en heeft Stijn Arts uit Overasselt zijn taak overgenomen. Ook per 1 januari zijn de molenaars Nico en Wilma van den Broek werkzaam op de Zeldenrust. Tegelijkertijd is een steungroep opgericht met betrokkenen uit Overasselt, juist om de Zeldenrust een meer prominente plaats in de lokale gemeenschap te geven. Een van de plannen van deze steungroep is het bevorderen van samenwerking met het dichtbij gelegen Agrarisch museum De Lage Hof. Ook is het de bedoeling om in en rond de Zeldenrust meer activiteiten en evenementen te organiseren.
In de gemeente Heumen staan maar liefst drie molens: de Joannusmolen in Heumen, de Maasmolen in Nederasselt en de Zeldenrust in Overasselt. De molenaars werken sinds 2016 samen in de werkgroep Molens van het Erfgoedplatform Gemeente Heumen. De gemeente, eigenaar van alle drie molens, onderzoekt op dit moment de mogelijkheid om een of meer molens te verkopen. Ook is het de bedoeling om in de nabije toekomst een (beheers)stichting De Heumense Molens op te richten.

Frans Wildenborg

Molens in de regio

De Martinus te Beugen

Net als wij schreven in de vorige Molenvriend is het rustig op de Martinus. Wij hebben wat kleine klusjes uitgevoerd. In de winter van 2017 hebben wij de kammen en staven in de was gezet met gesmolten was en een kwast. Toen wij daarna weer gingen draaien met de Martinus werd de was opnieuw verdeeld en kwamen er allerlei stukjes was naar beneden vallen. Ook ontstonden er hele korsten was achter de kammen. Pieter heeft afgelopen periode de was opnieuw verdeeld met een verfbrander. Het geheel ziet er nu wat netter uit.

In de kerstperiode hebben wij de kerstster weer op de wiek geplaatst hierdoor heeft de molen twee weken stil gestaan. Ook dit jaar weer positieve reacties uit het dorp op onze versierde molen.
De eerste week van januari de kerstster weer verwijderd en de teller op nul gezet. De eindstand voor 2017 is 116.085 omwentelingen geworden. Net geen 10.000 per maand wat stiekem toch wel ons streven is.

Eind januari zijn wij begonnen met het uit elkaar halen van de steenkist van het noordkoppel. Wij willen de stenen eens openleggen een groot onderhoud op het koppel uitvoeren.

Tot zover de belevenissen op de Martinus. Wij hebben gehoord dat Mari na het 100e nummer wil stoppen als redacteur van de Molenvriend. Langs deze weg willen wij als molenaars van de Martinus, Mari bedanken voor zijn inzet de afgelopen jaren.

Pieter, Marko, Aart en Harm

De Bergzicht te Gassel

Afgelopen maanden hebben we wat reparatiewerkzaamheden verricht aan de molen. Omdat de staart van de molen werd besmeurd door vogelpoep, zijn er nu duivenpinnen gemonteerd op de vangstok.
Ook hebben we de vangbalk verzwaard. Het vangtouw ging bol staan wegens de storm. Tijdens de zware storm ging de romp van de molen flink op en neer. Dan merk je echt goed dat de molen geen kruisbanden heeft.

In het voorjaar gaan we buiten aan de slag. We gaan op de belt de leuning vervangen. Het hout wat we hiervoor gaan gebruiken ligt reeds te drogen. Ook moeten we het riet gaan herstellen. Ook dit heeft geleden onder de storm.

Jos van der Heyden

De Reus te Gennep

Zoals jullie allemaal weten mogen we de Reus niet laten draaien i.v.m. de problemen met de deelbare roede. Na maanden van stilstand en onwetendheid kregen we, net voor Kerstmis, eindelijk bericht wanneer de roede vervangen gaat worden. In het voorjaar, na de winter (vermoedelijk in de maand april), zal molenmaker Beijk uit Afferden aan de slag gaan.
Ook zal Beijk de baard van de Reus vervangen. Deze ziet er van afstand nog wel goed uit maar verkeert in werkelijkheid in slechte staat. Of dit tegelijk met het vervangen van de roede gaat plaatsvinden is nog niet geheel duidelijk. Om te voorkomen dat er roestafzetting op de hals van de as plaatsvindt, laten we de molen af en toe, onbelast draaien. Uiteraard houden we de veiligheid hierbij goed in de gaten.

Achter de molen ligt een veld met mais. Na het oogsten bleek dat er behoorlijk wat kolven op het veld achtergebleven zijn. We hebben deze verzameld en de mais van de kolven gehaald. De mais hebben we vervolgens op de steenzolder op de vloer uitgespreid en laten drogen. Het resultaat: een volle zak mais om te malen.
De metalen schenen op de as, die tot aan hals lopen, blijken net de halssteen te raken. We hebben deze schenen met een slijptol een beetje schuin weggeslepen en hopen hiermee het probleem opgelost te hebben.
Hoewel de Reus lang stil stond, hebben wij niet stilgezeten.

Jan Schim

De Gerarda te Heijen

Op de Gerardamolen hebben we in de avond/nacht van 8 op 9 januari ongewenste bezoekers gehad. Dit keer geen gevleugelde “vrienden”, ratten, muizen of de inwonende vleermuizen. Deze waren groter en hebben zich met lomp geweld toegang verschaft. Hierbij zijn de deur aan de oostkant en het kozijn beschadigd. Ze hebben geen gereedschap meegenomen, of verdere schade veroorzaakt, gelukkig, maar de inhoud van de fooienpotten meegenomen. Daar zat niet veel in, want in de week ervoor waren ze nog

leeggemaakt i.v.m. balansopname. Later bleken ze bij de Nooitgedacht in Afferden via een raampje binnengekomen te zijn en daar is meer geld meegenomen. We hebben nu overal nieuwe grendels op gezet en maken de fooienpotten voor we weg gaan steeds leeg.

Frans Rademakers

De Lindense molen te Katwijk

Het jaar 2017 is voorbij en we hebben de balans opgemaakt: de restauratie van de molen is afgerond en vanaf 13 juli zijn we weer actief bezig op de molen. We draaien alleen op donderdagmiddag om de twee weken. Negen keer waren we op de molen waarvan we zeven keer konden draaien. Het gevlucht heeft 3990 omwentelingen gemaakt. Het is niet veel maar meer zat er niet in want we hebben veel tijd besteed aan opruimen en het wegwerken van ongemakken die achtergebleven waren na de restauratie. We zijn nog niet helemaal klaar met het inrichten van de molen. Op de steenzolder zijn we bezig met het inrichten en ophangen van informatiepanelen.
De storm van 18 januari 2018 heeft de molen goed doorstaan, er was geen schade aan de molen. We hebben geluk gehad dat de beukenboom in april is omgezaagd anders was deze vast omgewaaid tegen de stelling en het gevlucht want de wortels van deze boom waren doorgerot. De loods naast de molen heeft wel stormschade opgelopen, daarvan zijn de dakplaten met gordingen en al weggeblazen. Voor het jaar 2018 hopen we op veel wind maar niet te veel op een dag.

Peter Simons

De Vooruitgang te Oeffelt

Op de Vooruitgang in Oeffelt zijn in opleiding: Albert Voet (Zeeland), Rene Kelleter (Mill), Aart Mul (Boxmeer), Piet Verbiesen (Groesbeek) en Pieter de Haan (Cuijk). Albert Voet is geslaagd voor het toelatingsexamen en zal bij de voorjaarsexamens zijn best doen.

We hebben de hele voorraad tarwe en mais opgemalen om te zorgen dat er geen voer op de molen is voor ongedierte. Daarna is de molen gepoetst om klaar te zijn voor de winter.
Door de grote wolk vliegjes op de molen werd de vang gesmeerd. We hebben deze opgeschuurd met scherpe zand. Daarna ging het vangen duidelijk beter.

Tijdens de jaarwisseling heeft iemand vuurwerk afgestoken onder invaart van de molen. Gelukkig zijn de deuren en schilderwerk niet beschadigd.

John Houben, Theo van Bergen, Sonja Middelink

Watermolen te Oploo

Eigenlijk valt er niet zoveel te melden over de watermolen. Hij draait geregeld zijn rondjes en er zijn geen noodzakelijke reparaties nodig.
Wel zijn we nog steeds bezig met het baggerplan van de Oplosche Molenbeek. Het rayon van waterschap Aa en Maas heeft samen met een delegatie van het waterschapsbestuur de situatie bekeken. Er zijn behoorlijke knelpunten. In de loop der jaren is op de oevers aan de straatzijde van alles bijgebouwd en aangeplant. Officieel moet er een strook van drie

Munitieonderzoek bij de molenbeek in Oploo

Met trekstangen aan de steenlijst is de standerdkast in Oploo verstevigd

meter vrijgehouden worden als schouwpad voor de noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden aan de beek. Tevens hebben de aangelanden de plicht van het ontvangen van de bagger om het andere jaar. Hier moet nu een oplossing voor gevonden worden. Wordt het handhaven of gedogen of een mixvorm hiervan. En hoe wordt de ontvangstplicht van de bagger geregeld?

Inmiddels is er al wel een munitieonderzoek uitgevoerd. U vindt hiervan een foto. De resultaten zijn nog niet bekend. Wel is al gebleken dat de bagger niet noemenswaardig is vervuild en dat geen asbest is aangetroffen.

We hebben behoorlijk wat regen gehad en dat is te merken. De beek zit overvol en met de diverse stormen zijn veel blad en takken in het water terechtgekomen. Zoveel zelfs dat het krooshek hierdoor ontzet is.

De verlichting op de molen is nog steeds knudde. Met lapwerk wordt telkens gerepareerd. Er is aan die reparaties al een veelvoud uitgegeven dan wat de aanschaf van een nieuwe verlichting zou hebben gekost. Door de defecte verlichting is er ook nog al wat last van nachtelijk gespuis rond de molen. De politie heeft de omgeving van de molen opgenomen in hun dagelijks rondje.

De Korenbloem te Oploo

Op het moment dat we dit schrijven heeft Beijk de krullen opgeveegd en het gereedschap weer in het busje geladen. Het werk is klaar! De molen staat weer fier rechtop, een heel ander gezicht.
Het was een behoorlijke klus. Allereerst is een van de voorste hoekstijlen via een gat in het parapludak flink opgekrikt. Daarna is de gescheurde steenlijst gefixeerd met enkele trekstangen vanaf de daklijst. De verbindingen met de waterlijsten hebben ankers gekregen. Het hele voorstuk is weer in positie getrokken. De windpeluw is weer wat teruggekanteld.
De standerd is goed en de zetel is goed. De aansluiting van de steekbanden met de zetel is helemaal nagekeken en, waar nodig, opgevuld. De binnenste en buitenste steekbanden krijgen nog een gesmede strop om verschuiven tegen te gaan. De molen is opnieuw te lood gezet. De standerd rust nu niet langer meer op de kruisplaten en laten we hopen dat dit lang zo blijft en dat de molen fijn blijft kruien.
Onze zeilen zijn niet gekrompen, maar we hebben er twee heklatten bij gekregen! De roe is nu helemaal opgehekt in tegenstelling tot de oude situatie. Het hekwerk is iets breder geworden en de stand van de voorzoom iets vlakker, geheel naar de toestand van 1946.
Ook willen we de kleuren terugbrengen naar 1946. Deze aanvraag loopt nog. In het voorjaar hopen we de molen te kunnen schilderen in de basiskleuren groen en wit. Dit alles op basis van een oude ansichtkaart. Op deze ansichtkaart staat de molenaar nog afgebeeld met een transportfiets. Deze fiets is onlangs weer op de molen bezorgd door een buurtbewoner.

We zijn nu bezig met het weer monteren van de gereviseerde bolspil en de nieuwe lagering hiervan. Er zijn drie mooie nieuwe pokhouten neuten gemaakt. De smering van de bolspil gebeurt zoals vanouds met

strengen touw en reuzel. Dan kan er weer gemalen worden. Tot nu heeft het elektrische gemaaltje prima voldaan. Echter de bodem van de speltsilo komt in zicht!

We hopen ook op vervanging van de verlichting op de windmolen. De konijnen en de duiven hebben goedkeurend de werkzaamheden gadegeslagen, ze maken echter nog geen aanstalten om te vertrekken. Mocht u met eigen ogen willen aanschouwen hoe het werk is aangepakt, dan bent u van harte welkom.

Theo, Sabine, Jan

De Luctor et Emergo te Rijkevoort

Zoals vermeld in nr. 99 kregen we Van Lierop, de "houtdokter" op bezoek om het knagend ongedierte te bestrijden. Daarvoor moest alles opgeruimd en opengelegd worden. Eerst wordt alles met de compressor schoon geblazen en daarna gezogen. Het behandelen gebeurt door het hout met een bestrijdingsmiddel te bespuiten. Ze waren er twee dagen mee bezig en ons werd geadviseerd enige dagen niet in de molen te komen. En inderdaad, toen we er zaterdag kwamen om alles terug te zetten, rook je het gif nog wel wat. Het hielp ook geweldig tegen de grasvliegjes, want ondanks het feit dat we er al een heleboel zelf gedood en opgeruimd hadden, lag het er na de behandeling weer vol mee.
Begin dit jaar ook weer de brandblussercontrole gehad, alles oké.

Zoals gebruikelijk de molen in kerstsfeer gebracht. Op vrijdag 8 dec. samen met de plaatselijke supermarkt en een paar andere kennissen een koopavondopenstelling georganiseerd. Wat kraampjes in de molen geplaatst. Er was heel veel aanloop en het was erg gezellig.
Samen met Aart Mul hebben we een groepje erg enthousiaste kinderen (groep 6) van de plaatselijke lagere school een rondleiding door de molen gegeven.

De laatste tijd kraakt de overbrenging van het bovenwiel op de bonkelaar verschrikkelijk. Het lijkt erop dat de kammen te diep aangrijpen. Daarom hebben Paul en Petro de penbalk iets opgewigd. Daarna viel de wind weg, met als gevolg dat we niet weten of het iets geholpen heeft. Inmiddels is Beijk met de openstaande restauratiepunten begonnen. Zoals het gedeeltelijk vervangen van de vloer van de opslagzolder. Arjan heeft ook de aangrijping van het bovenwiel nagekeken en de bovenas iets opgetempeld. De kammen van de bonkelaar zijn beter bevestigd. En hij loopt nu rustig. Het hanentrapje is van nieuwe klimlatten voorzien. Op dit moment zijn ze begonnen met het wegkappen van het stucwerk in de invaart. Dit vertoont zoutbloei en veel schimmel.

Het jaarverslag voor de gemeente is bij onze stichting ingediend met de statistische gegevens. Het blijkt nu we de omwentelingen naast elkaar zien, dat we met de Van Bussel-neuzen 25% meer omwentelingen maken dan vroeger. Ter verduidelijking, met 3 Bft draaiden we eerst met 4 volle zeilen, nu met blote benen. We kunnen nu ook veel eerder, met 2 Bft al, draaien.

Mari Goossens

De Heimolen te Sint-Hubert

Het is een rustige winter, weinig bezoek geweest. De winterstormen hebben geen schade veroorzaakt. Wel was te zien dat er door de sterke wind aan de kettingen was getrokken. Door de firma Beijk zijn de koppen van de ijzerbalk met epoxy hars aangegoten en de bevestigingen verbeterd. Het ziet er nu allemaal wat steviger uit en bij het malen was het allemaal weer trillingvrij. Onlangs heb ik het windvaantje eraf gehaald en de kleuren rood, wit, blauw weer opgefrist en het ziet er weer als nieuw uit. Bij deze wil ik de redactie van de Molenvriend feliciteren met editie nummer 100 en heel veel succes wensen met de volgende nummers.

Walter Cornelissen

De Rust na Arbeid te Ven-Zelderheide

De molen heeft gelukkig geen stormschade opgelopen. De zeilen zijn door enkele collega-molenaars naar beneden gehaald. Nu worden de zeilen gereinigd en gedroogd, met de tips van Jan en Sabine uit Oploo komt hopelijk alles goed. Daarna gaan de zeilen naar Sabine, ze heeft beloofd de zeilen te repareren. Alvast BEDANKT!
Omdat ik nog op krukken loop ben ik nog steeds afhankelijk van hulp. Dit voorjaar wordt in samenspraak met de buren de meest vervelende boom (westzijde) gekapt, dit zal een enorme verbetering van de biotoop betekenen.

Ludger Pauls

De Hamse Molen te Wanroij

Beijk heeft wat onderhoud gedaan aan bovenwiel, as en vang. Tijdens de storm was een roeketting gebroken, in dit geval de zwakste schakel. Verder heeft de molen de storm goed doorstaan.

Jan Selten, Jos Verberk en Martijn v.d. Hulsbeek

Molenbezoek in de regio

Ronde stenen bergmolen "Nooitgedacht" te Afferden
Openingstijden: vrijdagmiddag 13:00 tot 16:00 uur
Molenaar(s): Harrie Beijk; Harry Kaak, Appie Koenders
Telefoonnummer(s): resp. 0485-531910 en 0478-636629

Ronde stenen bergmolen "Martinus" te Beugen
Openingstijden: woensdag van 9:30 tot 12:30 uur
zaterdag van 9:30 tot 13:00 uur
Molenaar(s): Harm van Es, Pieter Aarts en Marko Sturm
Telefoonnummer(s): resp. 0485-578613 en 0485-573616

Ronde stenen bergmolen "Jan van Cuijk" te Cuijk
Openingstijden: zaterdag 9:30 tot 13:00 uur
Molenaar(s): Johan Reijnders en Stefan Willems
Telefoonnummer(s): resp. 06-55587288 en 06-29265501

Achtkante bergmolen "Bergzicht" te Gassel
Openingstijden: donderdag van 10:00 tot 15:00 uur
Molenaar(s): Jos van der Heyden en Jan Kamphuis
Telefoonnummer(s): resp. 06-19499455 en 06-30847331

Ronde stenen bergmolen "De Reus" te Gennep
Openingstijden: woensdagmiddag van 13:00 tot 16:00 uur
Molenaar(s): Harry Kaak, Jan Coopmans Jan Schim en Coby Weerts
Telefoonnummer(s): resp. 0485-516619; 0485-511760 en 0485-515017

Zeskante bergmolen "Mariamolen" te Haps
Openingstijden: zaterdag- of zondagmiddag van 15:00 tot 18:00 uur
Molenaar(s): Don Werts; Robbert en Sytske Verkerk
Telefoonnummer(s): resp. 0485-322460 en 0485-313647

Achtkante bergmolen "Gerarda" te Heijen
Openingstijden: zaterdagmiddag van 13:00 tot 16:00 uur
Molenaar(s): Harry Kaak en Frans Rademakers
Telefoonnummer(s): 0485-516619

Ronde stenen grondzeiler "Joannusmolen" te Heumen
Openingstijden: alleen op afspraak
Molenaar(s): Wim Thönissen
E-mail: info@joannusmolen.nl

Achtkante stellingmolen te Linden / Katwijk
Openingstijden: donderdagmiddag van 13:30 tot 17:00 uur (alleen even weken)
Molenaar(s): Peter Simons en Rob Snel
Telefoonnummer(s): resp. 0485-313673 en 024-3582526

Ronde stenen bergmolen "De Korenbloem" te Mill
Openingstijden: dinsdag- en zaterdagmiddag van 13:00 tot 17:00 uur en/of op afspraak
vrijdag van 19:00 tot 21:00 meelverkoop
Molenaar(s): Ramon Ligthart
Telefoonnummer(s): 06-54 938743

Standerdmolen "Maasmolen" te Nederasselt
Openingstijden: zaterdagmiddag van 12:00 tot 17:00 uur
Molenaar(s): Frans Heessen en Rob Snel
Telefoonnummer(s): resp. 024-6961217 en 024-3582526

Ronde stenen bergmolen "De Vooruitgang" te Oeffelt
Openingstijden: zaterdagmorgen van 9:00 tot 12:00 uur (of op afspraak)
Molenaar(s): John Houben; Sonja Middelink en Theo van Bergen
Telefoonnummer(s): 0485-320994

Standerdmolen "De Korenbloem" te Oploo
Watermolen te Oploo
Openingstijden: zaterdagmorgen van 09:00 tot 12:00 uur
Molenaar(s): Jan van Riet en Sabine Hillebrecht
Telefoonnummer(s): 0485-383551

Standermolen "Zeldenrust" te Overasselt
Openingstijden: zaterdagmiddag van 13:00 tot 16:00 uur
Molenaar(s): Stijn Arts
Telefoonnummer(s): 06-53839213

"De Bovenste Plasmolen" te Plasmolen
Openingstijden: iedere tweede zondag van de maand van 11:00 tot 16:00 uur (van mei tot en met oktober)
Molenaar(s): Karel Siebers en Peter Pouwels
Machinist: Theo van de Berg
Telefoonnummer(s): resp. 024-6963357 en 024-3974266

Ronde stenen stellingmolen "Luctor et Emergo" te Rijkevoort
Openingstijden: zaterdagmiddag van 13:00 tot 17:00 uur
Molenaar(s): Mari Goossens, Paul Verheijen en Petro Boon
Telefoonnummer(s): 0485-573815

Ronde stenen bergmolen "De Heimolen" te Sint-Hubert
Openingstijden: zaterdagmiddag van 13:00 tot 16:30 uur
Molenaar(s): Walter Cornelissen, Martijn v.d. Hulsbeek
Telefoonnummer(s): resp. 0485-478818, 06-411 560 32

Ronde stenen bergmolen "Rust na Arbeid" te Ven-Zelderheide
Openingstijden: zaterdagmiddag van 13:00 tot 17:00 uur
Molenaar(s): Ludger Pauls
Telefoonnummer(s): 0485-515789

Standerdmolen "De Hamse Molen" te Wanroij
Openingstijden: zaterdag van 10:00 tot 14:00 uur
Molenaar(s): Jan Selten en Jos Verberk
Telefoonnummer(s): resp. 0485-452587 en 0485-578243

N.B. De openingstijden zijn slechts een indicatie. In sommige gevallen is/zijn de molenaar(s) niet of op een ander tijdstip aanwezig. Wilt u zeker zijn van een bezoek aan de molen, dan adviseren wij u telefonisch contact op te nemen met de desbetreffende molenaar(s).

www.boladviseurs.nl

bol

- Accountancy
- Fiscaal
- Juridisch
- Corporate Finance
- Internationaal
- HRM

BEIJK

molenmakers
boutrestaurateurs

Beijk Molenbouw BV
Rimpelt 15a, 5851 EK AFFERDEN
tel. 0485-531910, fax 0485-532305
www.beijk.biz

MOLENSTEENMAKERIJ

HANS TITULAER

voorheen
HEINRICH VAN HEES

Alle soorten molenstenen, scherpdienst, afstellen,
maaltechnisch advies.
Onderhoud aan oliestenen en pelstenen.
Restauratie van stenen en maalstoelen.
Kweernen, wrijfstenen, demo-steentjes.
Kneus- en scherphamers.

www.molenstenen.nl

Werkplaats: Eendenpoelseweg 6a, 6581 AB Malden, Nederland
Tel.: 0031 (0)24 696 36 54 / 0031 (0)6 53 66 76 86
E-mail: molensteenmakerij@planet.nl

Powered by HAVENS Since 1845

Voor ieder dier het juiste voer!
www.havens.nl

Meer informatie?
Tel.: (0478) 638 238
info@havens.nl